

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Sylvy Šiškeové a soudců Ivo Pospíšila a Petra Pospíšila v právní věci navrhovatelů: **a) městys Kounice**, se sídlem Kounice 127, **b) obec Nepoměřice**, se sídlem Nepoměřice 48, **c) obec Opatovice I**, se sídlem Opatovice I 35, **d) obec Paběnice**, se sídlem Paběnice 16, **e) obec Úmonín**, se sídlem Úmonín 31, **f) obec Vidice**, se sídlem Vidice 6, okres Kutná Hora, a **g) obec Košice**, se sídlem Košice 46, okres Kutná Hora, všichni zast. Mgr. Luděk Šíkolou, advokátem se sídlem Ovocný trh 1096/8, Praha 1, proti odpůrci: **Středočeský kraj**, se sídlem Zborovská 81/11, Praha 5, zast. doc. JUDr. Janem Brodcem, LL.M., Ph.D., advokátem se sídlem Rubešova 162/8, Praha 2, o návrhu na zrušení opatření obecné povahy – Aktualizace č. 9 Zásad územního rozvoje Středočeského kraje, vydaného usnesením Zastupitelstva Středočeského kraje ze dne 9. 9. 2024, č. 040-36/2024/ZK, v řízení o kasační stížnosti navrhovatele a) proti výrokům I a IV a kasační stížnosti odpůrce proti výrokům II a IV rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 12. 2. 2026, č. j. 37 A 74/2025 - 342, o návrhu odpůrce na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

- I. Návrh odpůrce na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti **se zamítá**.
- II. Odpůrci **se ukládá** povinnost zaplatit **ve lhůtě tří dnů** od právní moci tohoto usnesení soudní poplatek ve výši **1 000 Kč** za návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Odůvodnění:

[1] Krajský soud v Praze rozsudkem označeným v záhlaví k návrhu navrhovatelů b) až g) zrušil část napadeného opatření obecné povahy (aktualizace zásad územního rozvoje odpůrce). Ve zbytku návrh navrhovatelů b) až g) zamítl, stejně jako celý návrh navrhovatele a). Proti rozsudku krajského soudu podali kasační stížnosti navrhovatel a) a odpůrce. Odpůrce navrhl, aby Nejvyšší správní soud (NSS) přiznal jeho kasační stížnosti odkladný účinek.

[2] Odpůrce v návrhu uvádí, že v důsledku účinků napadeného rozsudku dojde k destabilizaci závazného územně plánovacího rámce, neboť územní plány obcí ze zásad územního rozvoje vycházejí. Budou tedy dotčeny navazující pořizovací, plánovací a rozhodovací procesy, které ze zrušené části opatření obecné povahy vychází, a vznikne stav právní nejistoty pro odpůrce, dotčené obce i další subjekty. Odpůrce vyjmenoval některé z probíhajících procesů, jichž se zrušení části napadeného opatření obecné povahy týká (návrh zadání územního plánu Černíny, návrh změny územního plánu Zbraslavice, návrh zadání územního plánu Suchdol, příprava vysokorychlostní trati RS 1 VRP včetně posuzování vlivů na životní prostředí). Újma hrozící odpůrci a dalším dotčeným subjektům přesahuje běžnou administrativní zátěž či standardní náklady na výkon veřejné správy a je nepoměrně větší než újma hrozící navrhovatelům. Hrozí obtížně vratné, resp. nevratné důsledky v nadmístní koordinaci území a navazujících procesech. Je dán veřejný zájem na stabilitě a předvídatelnosti a funkčnosti nadmístního územního plánování v dotčeném území do doby, než NSS rozhodne o kasační stížnosti.

[3] Navrhovatelé ve vyjádření k návrhu vyslovili nesouhlas s přiznáním odkladného účinku, neboť pro něj nejsou splněny zákonné podmínky. Skutečnosti uváděné odpůrcem nepředstavují naléhavou, bezprostředně hrozící, dostatečně konkrétní a individualizovanou újmu ve smyslu ustálené judikatury. Odpůrce se odvolává na dlouhodobé administrativní procesy, jejichž účel nemůže být zásadně ohrožen případným pozastavením po dobu řízení o kasační stížnosti. Tvzení odpůrce jsou nekonkrétní, neboť neoznačují žádná rozhodnutí, jež mají být bezprostředně vydána, nebo hrozící nevratné následky. Příprava vysokorychlostní trati je dlouhodobým záměrem, který zdaleka nedospěl do realizační fáze. Podle navrhovatelů naopak nevratné následky hrozí v případě, že by bylo postupováno bez ohledu na napadený rozsudek. S ohledem na závěry krajského soudu týkající se dopadů vysokorychlostní trati na vodní zdroj pro zhruba 60 tisíc obyvatel není ve veřejném zájmu, aby byly účinky napadeného rozsudku pozastaveny. Navrhovatelé také uvedli, že aktuálně probíhá proces změny územního rozvojového plánu, v níž je navrhováno převzetí koridoru vysokorychlostní trati podle zrušené části aktualizace zásad územního rozvoje. Pozastavení účinku rozsudku krajského soudu by tak mohlo vést k převzetí zrušené úpravy do vyšší úrovně územně plánovací dokumentace. Navrhovatelé pak budou muset proti tomuto opatření obecné povahy podat obsahově obdobný návrh.

[4] Podle § 107 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále „s. ř. s.“), *kasační stížnost nemá odkladný účinek; Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Ustanovení § 73 odst. 2 až 5 se užije přiměřeně.* Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. *soud na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.*

[5] Rozhodnutí o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je rozhodnutím předběžné povahy a nelze z něj předjímat rozhodnutí o věci samé (usnesení NSS ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005 - 76, č. 1072/2007 Sb. NSS). Kasační soud se tedy nyní nemohl ani předběžně zabývat důvodností kasačních stížností. Pouze posoudil, zda jsou splněny podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti odpůrce.

[6] Návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti není důvodný.

pokračování

[7] Od účastníka řízení, který navrhuje přiznání odkladného účinku, se očekává dostatečně konkrétní a individualizované tvrzení o tom, že mu v důsledku napadeného rozhodnutí vznikne nepoměrně větší újma než jiným osobám, vysvětlení, v čem tato újma spočívá, a uvedení jejího rozsahu. Vylíčení podstatných skutečností o nepoměrně větší újmě musí svědčit o tom, že negativní následek, jehož se účastník v souvislosti s rozsudkem krajského soudu obává, by pro něj byl zásadním zásahem. Tvrzené skutečnosti musí také řádně doložit (usnesení NSS ze dne 24. 9. 2015, č. j. 2 As 218/2015 - 50, bod 5). Podává-li kasační stížnost správní orgán, představuje nepoměrně větší újmu ohrožení důležitého veřejného zájmu. Tuto újmu musí správní orgán také tvrdit a osvědčit, tj. vysvětlit, v čem tato újma a její intenzita spočívá (usnesení rozšířeného senátu ze dne 1. 7. 2015, č. j. 10 Ads 99/2014 - 58, č. 3270/2015 Sb. NSS, bod 27).

[8] V případech, kdy zákonodárce kasační stížnosti odkladný účinek ze zákona nepřiznal, je třeba toto jeho rozhodnutí respektovat a odkladný účinek nepřiznávat automaticky pouze s přihlédnutím k povaze napadeného správního rozhodnutí, ale na základě individuálního posouzení dalších okolností, které musí jasně a konkrétně plynout z tvrzení osvědčených stěžovatelem (usnesení rozšířeného senátu ze dne 16. 6. 2020, č. j. 8 Azs 339/2019 - 38, č. 4039/2020 Sb. NSS, body 57-59). Kasační stížnosti proti rozsudku krajského soudu, jímž bylo zrušeno opatření obecné povahy nebo jeho část, lze přiznat odkladný účinek. Postup při přezkoumání opatření obecné povahy se v mnohém přibližuje postupu podle § 65 s. ř. s. (usnesení rozšířeného senátu ze dne 29. 3. 2016, č. j. 4 As 217/2015 - 182, č. 3415/2016 Sb. NSS, body 52 a 53). Závěry usnesení rozšířeného senátu č. j. 8 Azs 339/2019 - 38 vyslovené ve vztahu k přezkumu správních rozhodnutí lze proto přiměřeně užít i na nynější věc týkající se řízení o návrhu na zrušení opatření obecné povahy.

[9] NSS souhlasí s navrhovatelem, že odpůrce v návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti neunesl břemeno tvrzení. Odpůrce spatřuje hrozící újmu zjednodušeně řečeno v narušení rozhodovacích procesů, jež navazují na část zásad územního rozvoje zrušenou krajským soudem. Takový dopad je ale se zrušením zásad územního rozvoje pojmově spojen, tj. dochází k němu vždy, pokud krajský soud zruší zásady územního rozvoje nebo jejich část. Zásady územního rozvoje se totiž pořizují pro celé území kraje (§ 79 odst. 1 zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon („nový stavební zákon“), a § 36 odst. 4 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu („starý stavební zákon“)] a nadřazená územně plánovací dokumentace je závazná pro obsah navazující územně plánovací dokumentace a pro rozhodování v území (§ 73 odst. 3 nového stavebního zákona; obdobně § 36 odst. 5 starého stavebního zákona).

[10] Přestože jsou zásady územního rozvoje závazné pro obsah navazující územně plánovací dokumentace i pro rozhodování v území, zákonodárce kasační stížnosti proti rozsudku krajského soudu, který zásady územního rozvoje nebo jejich část ruší, nepřiznal odkladný účinek *ex lege*. Z toho v intencích usnesení rozšířeného senátu č. j. 8 Azs 339/2019 - 38, bodu 59, vyplývá, že odkladný účinek kasační stížnosti odpůrce v nynější situaci nelze přiznávat automaticky. Odpůrce musí konkrétně uvést individuální okolnosti, jež přistupují k obvyklým dopadům zrušení části opatření obecné povahy v nynější věci a odůvodňují odchýlení se od základního zákonného pravidla, podle něhož

kasační stížnost odkladný účinek nemá.

[11] Odpůrce sice identifikoval některé probíhající rozhodovací procesy, jichž by se zrušení části zásad územního rozvoje mohlo dotknout, neuvedl však, čeho přesně se týkají a jaké záměry ovlivňují. Nevysvětlil ani, proč jsou tyto rozhodovací procesy natolik časově citlivní, aby v nich bylo zapotřebí pokračovat neprodleně v souladu se zrušenou částí napadeného opatření obecné povahy (přiměřeně usnesení NSS ze dne 6. 8. 2020, č. j. 8 As 98/2020 - 115, bod 11). Odpůrce také blíže nekonkretizoval újmu hrozící jeho samosprávným zájmům či veřejnému zájmu obecně a omezil se na relativně vágní tvrzení o destabilizaci územně plánovacího rámce a stavu právní nejistoty. K přiznání odkladného účinku kasační stížnosti žalovaného (odpůrce) přitom nepostačuje ohrožení jakéhokoli veřejného zájmu, ale musí jít o ohrožení důležitého veřejného zájmu. Obtížně řešitelná procesní situace bezprostředním ohrožením důležitého veřejného zájmu není (usnesení rozšířeného senátu č. j. 10 Ads 99/2014 - 58, body 30, 32 a 35).

[12] Správní orgán nemůže v řízení o kasační stížnosti chránit zájmy jiných osob, což platí i pro rozhodování o odkladném účinku kasační stížnosti (usnesení NSS ze dne 1. 10. 2008, č. j. 1 As 79/2008 - 105, č. 2197/2011 Sb. NSS). Pokud tedy odpůrce v návrhu poukazuje na újmu hrozící jiným subjektům včetně obcí, nejde o skutečnost, kterou by bylo při posuzování jeho návrhu možné zohlednit.

[13] Uvádí-li odpůrce, že je třeba zachovat současný stav územního plánování do doby, než NSS posoudí zákonnost rozsudku krajského soudu, lze odkázat na závěry rozšířeného senátu, který odmítl apriorní nedůvěru v krajské soudy, jejichž právní názor musí pokaždé aprobovat NSS pro to, aby na něj bylo možno nahlížet jako na „správný“ (usnesení rozšířeného senátu ze dne 1. 7. 2015, č. j. 5 Afs 91/2012 - 41, č. 3321/2016 Sb. NSS, bod 53; obdobně ve vztahu k přiznání odkladného účinku kasační stížnosti ve věci zásad územního rozvoje srov. usnesení NSS ze dne 27. 8. 2013, č. j. 8 AOs 2/2013 - 75, bod 21).

[14] Odpůrce neunesl břemeno tvrzení, a proto NSS jeho kasační stížnosti odkladný účinek nepřiznal, aniž se zabýval splněním dalších podmínek pro jeho přiznání.

[15] Návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podléhá podle položky 20 sazebníku soudních poplatků, který je přílohou zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, soudnímu poplatku ve výši 1 000 Kč. Poplatková povinnost vzniká dnem právní moci tohoto usnesení [§ 4 odst. 1 písm. h) zákona o soudních poplatcích, *per analogiam*; usnesení rozšířeného senátu ze dne 4. 6. 2024, č. j. 9 As 270/2023-21, č. 4616/2024 Sb. NSS, bod 23].

[16] NSS proto odpůrci uložil povinnost zaplatit soudní poplatek za návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Podle § 7 odst. 1 věty druhé zákona o soudních poplatcích je soudní poplatek splatný do 3 dnů od právní moci tohoto usnesení. Soudní poplatek se podle § 8 odst. 3 zákona o soudních poplatcích platí na účet soudu číslo: 3703-46127621/0710, vedený u České národní banky, pobočka Brno. Závazný variabilní symbol pro identifikaci platby je: **1010402626**. Uvedené platební údaje je možné načíst prostřednictvím přiloženého QR kódu. Soudní poplatek lze zaplatit také v hotovosti na pokladně soudu.

pokračování

[17] Pokud odpůrce včas nezaplatí soudní poplatek podle výroku II tohoto usnesení, bude tuto pohledávku vymáhat celní úřad (§ 8 odst. 1 věta druhá zákona o soudních poplatcích).

P o u ě n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. března 2026

Sylva Šiškeová
předsedkyně senátu